

Varför uppmärksamma vetenskapliga kulturer?

- Vi vet att det finns skillnader (i normer, värderingar, interaktionsmönster etc)
- Vi vet att dessa skillnader har betydelse för – och till en del skapas av – språkval, språkbruk och språksyn
- Vi vet *inte* hur
- Implementeringsproblemet: vi vet att rekommendationer och riktlinjer som inte tar hänsyn till specifika ämneskulturer är obrukbara och verkningslösa

Varning för överdrifter

- "The results indicate that complex patterns of academic English use emerge, which are related to specific discipline studies, the level of instruction and the receptive versus productive use of English. They also indicate that in the sciences the use of English is a pragmatic reality for both teachers and students, whereas in the humanities and social sciences, English is typically used as an additional or auxiliary language in parallel with Swedish." (Bolton & Kuteva 2012) *Men visar de det?*

4 500 studenter i Stockholm. Hur mycket på engelska?
 Procent. (Magister i parentes.) (Bolton & Kuteva 2012)

Fakultet	Nästan alla	Ungefär hälften	Nästan ingen
Lektion/föreläs.			
Humaniora	11 (21)	4 (4)	85 (75)
Juridik	6 (41)	--	94 (59)
Naturvetenskap	13 (60)	10 (15)	77 (25)
Samhällsvet	10 (38)	3 (11)	86 (51)
Seminarier			
Humaniora	12 (20)	4 (5)	85 (75)
Juridik	6 (38)	0 (1)	94 (61)
Naturvet	8 (52)	7 (12)	86 (36)
Samhällsvet	9 (35)	3 (10)	88 (55)
Lab/workshops			
humaniora	8 (11)	1 (3)	91 (86)
Juridik	3 (26)	0 (0)	97 (74)
Naturvet	11 (51)	7 (14)	82 (35)
Samhällsvet	4 (23)	2 (7)	94 (70)

668 lärare i Stockholm instämmer. Procent. (Bolton & Kuteva 2012) Samma åsikt!

Påstående	Humaniora	Juridik	Naturvet.	Samhällsvet
Fler kurser helt på eng!	34	51	34	42
Svenskan hotad som vet. språk!	39	28	36	30
Orättvis fördel för engspråkig	59	50	50	57
Nackdel för Sthlm univ att eng är vetspr!	20	18	15	24
Jag är personligen hindrad av engelskan!	11	16	10	14

Vetenskapliga kulturskillnader i makroperspektiv (Myrdal 2009)

- ”När jag behandlar skillnaderna mellan de båda huvudgrenarna av vetenskapen kommer jag att utgå från metoderna för vetenskap, från hantverket. Normalt brukar skildringarna av 'de båda kulturerna' utgå från teoribildning [...] Tanken är då att teorierna bestämmer metoderna. Detta är ett synsätt jag inte delar. [...] den mänskliga praktiken styr över tänkandet lika mycket som tänkandet styr över praktiken. [...] Publiceringsformerna räknas här som en del av det metodpaket som styr över vetenskapens huvudgrenar.”

Två idealtyper (Myrdal 2009)

Laborativ naturvetare	Ädelhumanist (historiker)	
Samma ämne över hela världen	Lokala och regionala ämnen	
Relaterar till nya vet. artiklar	Kan relatera till äldre monografi	
Aktualitetskrav	Kan "mogna", "ligga till sig"	
Idéerna mognar under exp.fasen	Idéerna mognar under skrivandet	
Siffrorna bärande	Siffrorna underordnade texten	
Analytiska begrepp givna	Mycket begreppsdiskussion	
Salamipublicering och LPU, populärvet mkt avlägsen genre	Monografi, oklar gräns till populärvetenskap	
Granskning genom peer review	Granskning genom recension	
IMRAD-disposition	Varierande disp (t.ex. metod efter hand)	
Engelska - språket informationsmedel	Svenska – språket vet. redskap	
Kursläsning: alltid noga	Kursläsning: mycket och översiktligt	

Tendenser och teser (Myrdal 2009)

- De två vetenskapskulturerna konvergerar mot en enhetskultur
- Det sker i en epok av stark globalisering och global hierarkisering (global rankning av universitet, tidskrifter etc.)
- Enhetskulturen måste tillvarata båda kulturernas praxis och värderingar, men den starkare kulturen blir lätt mönsterbildande (naturvetenskap vid USA:s toppuniversitet)
- Bibliometriska mätningar som värderingsinstrument (också förfinade) stärker naturvetenskapskulturen

Bibliometrikritik (Myrdal 2009)

- ”Bibliometriken räknar de citeringar som sker till de tidskrifter som finns i databaser. [...] Övriga publikationer betraktas som ett slags brus. Jag måste tillstå att det var en egendomlig upplevelse att av bibliometrikerna [ISI] få reda på att nästan allt jag publicerat under livet, om det över huvud taget registrerats, betraktas som brus i deras mätning av värderad forskning.”
- Jämförelse med nobelpristagare och rader i Nationalencyklopedin

Lärdomar för nätverket? (OJ)

- Påminnelse från Marienlyst: Parallelspråkspolitik måste preciseras till olika nivåer, från nationell nivå till lektionssalspraktik
- Argument för parallelspråkighet ser olika ut för olika discipliner – jfr till exempel kvalitetsargumentet och det folkbildande demokratiargumentet
- Parallelspråkspraktik måste vara en del av forsknings- och undervisningspraktik och måste därför implementeras med ämnesspecifika hänsyn. Bör vi i våra rekommendationer kanske pröva 5-8 "idealtyper"?
- Attityder och praxis behöver inte alltid sammanfalla